

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. sz., I. em. 10,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — — .40 (— .80 kor.) | Félévre — — — — 2.40 (4.80 kor.)
Negyedévre — — — — 1.20 (2.40 ") | Egyes szám — — — — .10 (— .20 ")
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

Figyelem váltóőrök, lámpakezelők, állomásmálházók és kocsirendezők.

Az itt jelzett vasuti alkalmazottak érdekében megindított mozgalom kézzelfogható alakot kezd ölteni. A mozgalomhoz több állomásmálházó csatlakozott már, többek között a *debreceni* és *nagybecskereki* állomásmálházó, amely mintegy 30 névvel ellátott levéllel jelentette be csatlakozását a szervezkedéshez.

Ha kellő számban történnek meg a mozgalomhoz való csatlakozások, akkor az

országos nagygyűlést

október 6-án, reggel 9 órakor tartják meg Budapesten.

Kérjük az összes tagfarsainkat, hogy ezt a felhívást juttassák a közelükben szolgálatot teljesítő váltóőrökhez, lámpakezelőkhez, állomásmálházókhoz és kocsirendezőkhez, azonkívül szóban is iparkodjanak őket a szervezkedés és a mozgalomhoz való csatlakozás szükségességéről meggyőzni.

Mindennemű levél ebben a kérdésben *Lázár Béla* váltóörhöz Petrosénybe címzendő.

Akikről mindenki megfeledezett.

— A St. E. G. nyugbérpénztárának tagjai. —

Innen-onnan másfél évtizede, hogy a magyar állam megváltotta az osztrák államvasutársaságnak (St. E. G.) magyarországi vonalait és ezzel nemcsak a vasut hálózatát, de az egész felszerelését, az egész személyzetét és összes intézményeit is átvette.

Volt már akkor a StEG-nek egy nyugbér egyesülete, amelyet még 1859-ben alapítottak. Ennek a nyugbérégyesületnek (Provisions-Institut) a magyar állam által történt megváltás idején a magyarországi vonalak majdnem valamennyi alkalmazottja tagja volt. Így azután kettéváltak az intézet vagyonát, a magyarországi tagokra eső részét a tőkének a Máv. vette kezelésbe és akik ennek a nyugbérpénztárnak azelőtt tagjai voltak, ezután is teljes élvezetében maradtak a tagsági jogoknak.

Időközben azonban, 1889-ben, megalakult a Máv. nyugdíjintézete, amely csak az osztrák társaság vonalainak államosítása után, 1892-től kezdve kezdett intenzívebb működést kifejteni. Azóta kétféle nyugdíjintézete és kétféle nyugdíjra biztosított alkalmazottai vannak a magyar államvasutaknak.

Itt van azután a baj és a méltánytalanság. A Máv. nyugdíjintézete sokkal nagyobb

előnyöket nyújt kisebb tagjárulékkal, mint a St. E. G. nyugdíjintézete.

Néhány példával kívánjuk ezt csak illusztrálni és bizonyítani. A StEG-nyugdíjintézet magyar tagjaira nézve még az 1874 november 20-án módosított alapszabály mérvadó, amelyet Ausztriában azóta többször javítottak és korszerűen átalakítottak. A magyarországi tagokra nézve azonban a *32 év előtti állapot mérvadó.*

A StEG-pénztár tagjai 6%-át a fizetésüknek róják le tagjárulékkal, a Máv. nyugdíjintézet tagjai 3%-ot, a vonatkísérők 4½ %-ot.

A StEG-nyugbérintézet tagjainak tíz évi tagság után van nyugdíjra igényük, amely átlagos keresetük 30 százalékát teszi, a Máv. nyugdíjintézetnek tagjai már *nyolc* év után jogosultak nyugdíjra, amely a fizetésük 35 százalékát teszi. Eszerint a kezdő nyugdíj a Máv-nál 5%-kal nagyobb és két évvel hamarabb kezdődik, mint a StEG. pénztáránál.

De menjünk tovább. A StEG. pénztáránál a tagság minden további, tizen felül való évében két százalékkal növekedik, a Máv. nyugdíjintézetében azonban a 30. esztendőig évenként két és fél százalékkal. A StEG. pénztárának alapszabályai kimondják, hogy a legmagasabb nyugbér, amely harminc évi tagság után érhető el, a fizetés vagy kereset hetven százaléka lehet. A Máv. nyugdíjintézete pedig — igaz, 36 évi tagság után — teljes fizetést nyújt nyugdíj gyanánt.

Vessük össze tehát: a StEG. nyugbérintézetének tagja harminc évi tagság után, mint lehető legmagasabb nyugbért, fizetésük *hetven* százalékát kapják. A Máv. nyugdíjintézetének tagjai ellenben, ugyancsak 30 évi tagság után, fizetésük *kilencven* százalékát kapják nyugdíjnak. És míg a StEG-pénztár tagjainak nyugdíja nem növekedhet ezen túl, a Máv. nyugdíjintézetének tagjai hat évvel később, 36 évi tagság után teljes száz százalék nyugdíjat kapnak.

Itt tehát már a fizetés teljes harminc százaléka a differencia. Vagyis ha 36 évi tagság után egyazon fizetésű két alkalmazottja az államvasutaknak nyugdíjba megy és az egyik régi StEG-ista, a másik pedig az államvasuti nyugdíjintézet tagja, akkor az előbbi, habár többet fizetett járulékok fejében, egy harmaddal kevesebbet kap nyugdíj fejében, mint a másik.

Ez a hátrány végigvonul a két nyugdíjintézet minden rendelkezésén. Hogy csak egy elavult és szomorúan mulattató példát említsünk föl, rámutatunk a StEG. alapszabályai szerint való árvasegélyre.

Az elhalt tagok árváinak, ha az anya még él, a StEG. nyugbérpénztárának alapszabályai 20. szakaszukban segélyt állapítanak meg. Ez a segély — nevelési pótlék a hivatalos neve — nem több és nem kevesebb, mint *havi — egy forint.*

Azt hisszük, ez elegendő annak a magyarzatára, hogy a StEG. pénztárának magyar tagjainak az a vágyuk, hogy *vétesensé fel teljes joggal és egyenlő kötelességekkel a Máv. nyugdíjintézetébe.*

Kevesen vannak már azok közül, akik a StEG. államosításával átjöttek a Máv.-hoz, mint nyugbérpénztári tagok. Tizenöt esztendő hosszú idő, főleg a vasutasok életében. A StEG. nyugbérpénztár tagjainak nagyobb része elhalt, kidőlt azóta. Összevissza négyszázan vannak azok, akik a mostohább alapszabályok mellett várják a nyugdíjas jövődjüket.

A Máv. igazgatóság a legegyszerűbb igazságnak és emberiségnek tesz eleget, ha ezeket az alkalmazottait, akik egytől-egyig szorgalmas dologtevésével szolgálgják az államvasutakat, a nyugdíj dolgában egyenlő jogokkal ruházza fel a többi alkalmazottjaival.

Azok a Máv. alkalmazottak, akik a StEG. nyugbérintézetének tagjai, október hó 7-én, délután 3 órakor, Ujpesten, az Árpád-ut 102. szám alatti Fábrián-féle vendéglőben érkezőket ijarjanak, hogy az egyenjogúsítás végett beterjesztendő kérvény dolgában egyöntetű megállapodásra jussanak.

Kívánatos, hogy ezen az érkezőleten vidékiek is résztvegyenek.

A Dv. pályafelügyelőgyakornokokról.

A Déli vasut alkalmazottainak országos érkezőletén a pályafelügyelőgyakornokok nem voltak képviselve, szervezetlenek voltak. Nem törődtek a saját helyzetükkel sem.

Pedig olyan a helyzetük, hogy igazán rászolgál arra, hogy ezek a szegény testvéreink szervezkedjenek. Körülbelül az összes kategóriák a Dv. alkalmazottainak mozgolódtak és helyzetüknek többé-kevésbé jelentékeny javítását vagy elérték már,

vagy pedig annak elérése előtt állanak, csupán a pályafelügyelő-gyakornokoké maradt olyan, mint amilyen tíz évvel ezelőtt volt. És ha meggondoljuk, hogy tíz évvel ezelőtt is milyen silány volt a fizetésük és azóta a megélhetési viszonyok mennyire rosszabbodtak, mennyire megdrágult minden, elképzelhető, hogy milyen irgalmatlanul mostoha pályafelügyelő-gyakornokok helyzete. Valósággal állandó küzdelem a fojtogató nyomorral.

Shakvizsgát kell tenniük, de nincsenek jobb sorban, mint a napszámások és 5—6 évig kell napszámosságban várniok a kinevezésre. Általános a panasz a Dv. pályafelügyelő-gyakornokok között, amin csakis helyzetük javítása segíthet.

Többen a Dv. pályafelügyelő-gyakornokok közül tagjaivá lettek Szövetségünknek és a következő pontokban javasolják összefoglalni a pályafelügyelő-gyakornokok kívánságait:

1. Ha egy pályafelügyelő-gyakornok levizsgázik, a nyugdíjba vétessék fel és napi 4 korona bérrel számoltassék el.

2. Két évi gyakorlat után neveztesék ki akár van részére szakasz, akár nincs, hogy megélhetése megkönnyíthessék és jövőjük biztosíthatassék. Helyettesítések alkalmával ugyanazon pótlékkal számoltassák el, mint a pályamester, mert ugyanazon szolgálatot végzi és az életfentartás neki is ugy szükséges, mint a pályamesternek, sőt még jobban, mert csekélyebb a fizetése.

3. Azon pályamesteri szakaszok, amelyekre a nehéz szolgálat miatt 2—3 gyakornok van beosztva, mert azt egy ember még rendes körülmények között sem bírja ellátni, osztassanak fel úgy, hogy azt, csakis rendkívüli esetek kivételével, egy pályamester is el bírja végezni.

4. Minden pályamesteri raktárban létesíthessék egy kis iroda, ahol a pályamester télen és nyáron írásbeli munkáját nyugodtan végezheti. Ezen irodában állíthatassék fel egy ágy, hogy az oda meg-

érkező helyettesnek ne kelljen házról-házra járni és lakásért könyörögni.

Ezzel a négy ponttal vélik a javaslattevők kiegészítendőnek a Dv. alkalmazottak helyzetére vonatkozólag benyújtott emlékiratot.

Felhívjuk az összes Dv. pályafelügyelő-gyakornokokat, olvassák át a javasolt négy pontot és nyilatkozzanak sürgősen lapunk címére, hozzájárulnak-e ehhez a négy ponthoz, vagy milyen változtatást kívánnak rajtuk eszközölni.

Sürgős választ kérünk, hogy azután ezeket a kívánságokat a Szövetség pótemlékirat alakjában a Dv. igazgatósága elé terjeszthesse.

SZEMLE.

A pályaeörök országgyűlése.

Még a romokból is eleven élet kél ki. Még a leginkább elnyomott, agyoncsigázott, szétszórt vasuti alkalmazottak is, a pályaeörök öntudatos mozgalomra léptek irgalmatlanul mostoha helyzetük javítása céljából. Jövendő vasárnap országos értekezlet tartanak Budapesten pályaeör-testvéreink, hogy az igazgatóság elé terjesztendő emlékiratukat megállapítsák.

Szövetségünk vezetőségének küldöttsége hétfőn tisztelettel *Ludvig* Gyula elnökgazgató urnál, hogy kieszközölje a országos értekezletre érkező pályaeöröknek az kellő szabadságot és szabadjegyet. Az elnökgazgató ur a kérés teljesítését nagy készséggel kilátásba helyezte.

Testvéri szeretettel üdvözöljük a pályaeörök országos értekezletét és tanácskozásainak teljes sikert kívánunk. Előre, mindig csak előre!

Munkás-vadászat.

Hajrá! Megindult a Déli vasut zsiromdistái részéről is a vadászat a munkásokra. A Szentkoronás szövetség nagyon szeretné a Déli vasutasokat a keblére ölelni, de eddig ugyancsak kevés vizontszerelemre talált. Csupán az aranygallérosok, a szolgálati főnökök csatlakoztak ahoz az urikaszinóhoz, a szürke hivatalnokok csak kisebb mértékben, az altisztek, szolgák és a munkások pedig egyáltalában nem. A hivatalnokokat

a felső nyomás — úgy ahogy — beteretle a Szentkoronás akolba. Most pedig a munkásokra vetik ki a hálót.

Különösen *Zágrábról* és *Sziszekről* jön a panasz, hogy a hivatalnokok furfanggal és erőszakkal iparkodnak a munkásokat a Szentkoronás szövetségbe beirattatni. Aláírási ivatek tesznek eléjük azzal, hogy ez a mi szövetségünk ivate, vagy hogy ilyen, meg amolyan kedvezményt kérnek azon az ivate és több más hamis ürüggyel.

Ha pedig a fufang nem használ, akkor a hivatalos presszióhoz folyamodnak. Be kell iratkozni — úgy mondják — mert a főnök ur parancsolja. Mert különben itt is, aniótt is kárunk lesz a vonakodóknak. Szóval: a presszió egész skálája működésbe jön.

Ahol még így sem érnek célt, ott udvarolni kezdenek a *szentkoronás kerítők* a munkásoknak. Ugy bizony: udvarolni. Akik azelőtt rá se néztek az alantasokra, azok most selymes szóval teregetik ki előttük a hálót. És akit megcsiptek, aki aláírta a belépési nyilatkozatot, az veszve van. Az szöröstül-böröstül a körmeik között van, akár csak az ördögnek adta volna el magát. Annak hivatalból levonják a járulékát és ha pusztá kenyérrelvalója sem maradj, de a *szentkoronás adót* meg kell fizetnie. És ha felfogott, vagy kilép, nem engedik, erőszakkal bentartják, mert ha a kilépést könnyüvé tennék, nem maradna kitől vámot szedni és még megeshetnék, hogy a nagyfejúeknek maguknak kell megfizetniök a cechet.

A Déli vasutas testvéreinket a saját jól felfogott érdekükben szolítjuk fel, ne menjenek lépre és ne hagyják magukat megnyergelni. Ha sikeres szervezkedést akarnak, csak *céltudatosan és függetlenül* szervezkedjenek. Céltudatos és független szervezet csak egy van: a *Vasuti Munkások Országos Szövetsége*. A Déli vasut osztrák alkalmazottjai, munkások, szolgák, altisztek egytől-egyig benne vannak az osztrák testvérszövetségünkben és nem az osztrák öszvér-szervezetben. Hasonló egyértelmű céltudatosságot várunk a Dv. magyarországi alkalmazottaitól is.

Ha pedig a *szentkoronás kerítők* közelednek feléjük, kosarat nekik, alapos kosarat, ha kell: *csattanós* kosarat!

A „MAGYAR VASUTAS“ TÁRCÁJA.

Álmok.

*A gyár kéménye torkán kiszalad
Mély hörgés közt a végső füstdarab.
A gépek testén izzadt az acél,
S a lankadt izmu munkás hazatér.*

*Még homlokán a munka gyöngye ég,
Mire elfoggy a sovány estebéd;
Majd a kanóc-mécs világába bámul
S nyitott szemekkel álmodik magáról.*

*Egy új világot teremt meg, miben
Kifáradt izma olykor megpihen
S a tö, mit vére-hullásával ápol,
Neki is juttat olykor a virágból.*

*Alig dereng a hajnal szöke pirja,
Már a gyár füttye új robotra hívja.
És álma a felszálló barna füsttel
A szürke égen semmiségbe tünt el.*

*A füst hatalmas felleggé verődik,
Villáma tépi a gyárak tetőit,
Langyos esője dus kalászt nevel —
Csak az elszállt álmokép vesz el...*

*Álmodjatok csak, testvérek, tovább,
Én összegyűjtöm elszállt táborát
Álmaitoknak s felleg lesz belőle:
Villáma pusztit, nevel az esője.*

*Hol palotákat a villám lerombol,
Kalászt nevel ott az eső a romból.
Álmodjatok csak... ó, ezek az álmok
Ujjátéremtik egykor a világot!*

Magasabb szempontok.

Irta: Berecz Lajos.

— A Magyar Vasutas eredeti tárcája. —

Személyek:

Kálnoki Tivadár, „Trick és Soamier részvénytársaság“ szerelője.

Kálnokiné, szül. *Mihólc Vera*.

(Kálnokiné az ottomán karjára dölve, Beniczkyne egyik regényét olvassa. Kálnoki kezében papirtekercescel, le és fel járkálva, a gyűlésre írott beszédét magolja s ennél a szónál, „Magasabb szempontok“, megakad s öntudatlanul hangosan ismétli. Kálnokiné, amint meghallja, harsány kacajba tör.)

Kálnokiné: Ha! ha! ha! ... Magasabb szempontok ... Ma—ga—sabb szempontok! ... Remélem, Tivi, ha már magasabb szempontokról fog beszélni, legalább is oly magasak lesznek, mint a Hymalája. Én azonban — engedje meg — csak a Svábhegy magassága szerint fogom bíráltni azokat a szempontokat, azokat a ma—ga—sabb szempontokat.

Kálnoki: Köszönöm, Vera ... Köszönöm. Maradjon csak kegyed ott az ottománon, a maga Beniczkyne-jével, kár volna kegyednek a Svábhegyre is fáradnia. Sajnálom ... igazán sajnálom, hogy hangosan találtam gondolkodni, de ... (*Kálnokiné közbevág*):

Kálnokiné (könyvét hanyagul az asztalra

dobva): Soh'se „de“-ezzen, Tivi, itt a legfőbb ideje, hogy kigyógyítsam magát, mert maga beteg, tudja ... beteg! ... Annál is több: egy ... egy ideális bolond, igen, ideális bolond, akinek nem elég, hogy tíz órán keresztül a gyár izzó kemencéjében fűti magát, hanem szabad idejében, tehát akkor, amidőn a test, az agy pihenést kívánna, a családja pedig elvárná, hogy legalább megkérdezze, hogyan is vagytok, kutyák, akkor ... akkor vagy istrángot vesz a nyakába, hogy gunyakaj közt a köz szekerét huzza, vagy itt bolyong közöttünk szóvalan, magasabb ... ma—ga—sabb szempontokról ábrándozva, mint egy testetlen árnyék. Hiszen jó, nem mondom én, hogy kizárólag önmagának, nekünk éljen, tudom, hogy vannak bizonyos felebaráti kötelességek, azonban ezeknek is megvannak a saját határai és legalább is oktalanság volna kidönteni akkor, amidőn saját földünk: existenciánk előtt áll a hatalom biztos öldöklő fegyverével. Avagy még most sem tanult a multból?! Innen-onnan tizenöt éve, hogy a mások bolondja s mi a köszönet érte? A tömeg aprópénzre váltotta lelkesedésének aranyát s mikor a családok piszkos áradatán átért a tulsó partra, már ott várta magát a guny, a rágalom, hogy megfizesse hozott áldozatát, vasárnapját, ünnepnapjait s azokat az átvirrasztott éjszakákat, amelynek eredménye: két meggyengült szem, ideges fejfájás, bágyadság, szóval, egy agyonsanyargatott, tönkretett idegzet. És ezek után még most is a „magasabb szempontok“ frázisával repked éji pillangóként existenciája gyertyájának

A nyolcnapi szabadság.

Sokszor volt már szó lapunkban arról, hogy azokat a rendeleteket, amelyeket a kereskedelmi miniszterium vagy az igazgatóság a munkások érdekében bocsájtott ki — hajh! milyen kevés ezeknek a száma — az alsóbb-rangu kisistenek vagy semmibe sem veszik, vagy éppenséggel az ellenkezőjébe másítják.

Igy állunk különösen a nyolcnapi szabadság kérdésével. Közzétettük annak idején a miniszteri rendeletet, amely megadja ezt a nyolcnapi szabadságot, közöltük azokat a rendeleteket, amelyek a szabadság megadását pontosan és részletesen szabályozzák. Ezeket a rendeleteket meg nem érteni lehetetlen.

És mégis azt tapasztaljuk, hogy ahány szolgálati főnökség, annyiféleképpen magyarázzák ezt a rendeletet. Egy közös vonásuk ezeknek a magyarázatoknak azonban van: az, hogy soha sem a munkások előnyére, hanem mindig hátrányukra magyarázzák.

Legutóbb ismét sok panasz érkezett hozzánk. Mutatóba csak egy esetet közlünk. A *dombóvári* osztálymérnökségnél öreg munkások és mozgó örök szintén kérték a nekik dukáló szabadságot. Olyik nyole napot, olyik meg csak két napot. Valamennyiük régi, szorgalmas munkása a Mávnak, akik még a legcsekélyebb pénzbüntetéssel sem voltak sújtva.

A pályafelügyelőjük és az osztálymérnökiük (egyelőre nem említjük meg a neveiket) azt felelték, hogy megkaphatják esetleg a kért szabadságot, de a saját költségükre. Az osztálymérnök ur pedig szörnyű mód méltatlankodott, amikor a kérelmezők szávaiból látta, hogy azok a szabadságra vonatkozó rendeleteket ismerik. Leritt az aráról a bosszuság, amikor hallotta, hogy az illetők szervezett vasutasok és lapunkból tudták meg, mi a joguk.

Nagy keserűség fog el bennünket, amikor ezekre az esetekre gondolunk, amelyek szomorúan bizonyítják, milyen könnyedén és lelketlenül lehet a Mávnál a szegény sorsu alkalmazottakat a legvilágosabb jogukból kiforgatni és milyen kegyetlenül ki vannak szolgáltatva az apró basák kényének-kedvének.

A főlemeltett esetről a bűnös „följebbvalók“ neveit szándékosan hallgattuk el. Nehogy úgy lássék, mintha támadni vagy meghur-

lángja körül. Más: „mindenki“ és mindenki „senki“! Ez nem mehet így tovább. Tivi, én, én: a gyenge asszony, a sarkamra fogok állni és meglátja . . . no majd meglátja, hogy mit fogok csinálni. (*Hangja elcsuklik s zokogásba tör.*)

Kálnoki (gyöngéden): Kérem, Vera, ne izgassa magát. Nem állítom, hogy nem mondott sok igazat s kétségbe sem vonom, hogy nem hitvesi gyengédsége ösztökéli, hogy sarkára álljon — és nem tudom mit, de — valamit cselekedjek. Ha mást kell védelmezni — minthogy el is van ismerve — jó védő vagyok, védelmezni magamat azonban vagy rosszul, vagy séhogy sem tudom. Valamint nálunk: Tricknél, egy a Sors műhelyében is vannak óriás méretű lendkerékkel bíró hatalmas gőzgépek, transzmissziók, véső-, csiszoló-, furógépek s valamin ott, épp úgy itt is vannak, — és ezek legtöbb számban — akik a zakatoló gép mellett egyhangun, minden emóció nélkül élik le életüket, de akit a Sors műhelyében elkap a transzmisszió, azt nem mentheti meg két gyöngé női kéz, nem állithatják meg a család hulló könyei, mert érzelmi motivumot nem ismer Sors ó excellenciája. S ezeknek az emberszomjas transzmisszióknak századokon keresztül szüksége volt, hogy fülébe zugja danáját az elkapottnak, az áldozatnak, hogy akkor, amidőn szaturáltatott, oda dobja egy tömeg közé, egy oly tömeg közé, melynek kényelmetlen, vérlázító volt mindenkoron a „Haladás“ danája. Az „Eszme“ nem egyéb egy-egy éhes póknál, emberlegyekre van szüksége, hogy általa táplálkozhassék s aki hálójába

colni akarnánk egyeseket. De kérjük a Máv igazgatóságát kellő tisztelettel, de a legnagyobb határozottsággal, hogy vegye ezeket a sorokat határozott följelentésnek és gondoskodjék szigorú erélyvel, hogy a rendeleteket künn a periferiákon lelkiismeretesen betartsák. Ha nem is a munkások érdekében, de a saját tekintélye kedvéért gondoskodjék erről az igazgatóság. Mert bizony teljességgel pocsékká lesz az összes alkalmazottak előtt az igazgatóság tekintélye, ha napról-napra kisül, hogy egy pályafelügyelő korlátoltsága vagy egy osztálymérnök gonoszlelkűsége nagyobb ur a Mávnál, mint a kereskedelmi miniszter rendelete és az igazgatóság utasítása . . .

Szentkoronás hazugság.

Ha minden hazugságot le akarnánk szögezni, amit a szentkoronás vitézek ellenünk felröppentenek, egyebet sem közölhetne lapunk. De egygyel a töméntelen hazugságok közül mégis kell foglalkoznunk, mert ez ugyszólván iskolapéldája annak, hogyan ámitanak, hamisítanak, hazudnak azok a jó urak, akik kedvtelésük költségeit mindenáron a vasuti munkásokkal akarják megfizettetni.

A szentkoronás szövetségnek Ruttkán kerülete van, ennek a kerületnek az elnöke valami *Nemes Barna* nevű ur, aki különösen buzgó és találékony a zsidondista fegyverek alkalmazásánál. Nemrég Ruttkáról az a hír került forgalomba és járta be az összes vasutas-lapokkal, hogy a ruttkai kerület vezetősége kijárta a Máv. igazgatóságánál, hogy a ruttkai főműhely munkásainak gyermekei iskolátogatás céljából szabadjegyeket kaphassanak Turócszentmártonba. Ezt a nagy „víványt“ azután csaléteknek használták mindenütt, hogy minél több munkást csalhassanak a szentkoronás espadába.

Mint most ruttkai munkástársaink bennünket értesítenek, ennek a hírnék éppen az ellenkezője igaz. A munkások, szövetségünk ruttkai helyiesoportjának a tagjai, *maguk irták meg* a szabadjegyekért szóló kérvényt a Máv.-hoz, a szentkoronások teljes kikerülésével. — A kérvényre eddigelé még válasz sem jött, tehát az sem igaz, hogy már megkapták volna a szabadjegyet. Tehát nem igaz, hogy a szentkoronások jártak

kerül, nem mérlegeli, van-e nősténye, vane-fiókaja odahaza és bármiként gunyolódik is, igen, vannak magasabb szempontok, melyek delejtüként irányítják s kell, hogy irányítsák sorsunkat és cseppet sem irigylem azok sorsát, kik minden küzdelem nélkül, bambán, öntudatlanul morzsolják le életüket, éppen úgy, valamint hernyó az eper levelét. Azoknak egész életük egy percet sem, nekem egy perc is végtelent jelent és sok-sok csalódásom után is egész ember: férfi akarok maradni. Ha azt mondom, hogy így csak egy meghibbant agy beszélhet, akkor csak az volna feleletlen reá: ki állapíthatja meg agyam hibbantágát akkor, mikoron frigyre akar lépni a szabad gondolattal? A mai században — különösen függő embe-reknél — igaz, ez kész veszedelem, de ki biztosít engem arról, hogy az lesz századok multán is? Mert tulajdonképpen miért is vagyok én gondolkodó lény, ha gondolataimnak kifejezést nem adhatok? Ha ez bűn: első sorban azt kell felelősségre vonni, aki az agyamat formálta, mert hisz ebben az esetben az üres tők is épp úgy megfelelt volna és . . .

Kálnokiné (közbead): Es ne deklamáljon annyit! Hisz én elismerem, hogy — magának igaza van, Anyira szocialista én is vagyok, csak arra kérem, ne maga beszéljen azon a gyűlésen.

Kálnoki: Hát ki, édes szívem, talán maga?

Kálnokiné: Oh, dehogy . . . hát . . . hát *valaki más.*

közbe és az sem igaz, hogy kijárták a szabadjegyet.

Ugyálszik, „nemes barnaék“, ha kiderül az idő, azt mondják, hogy nekik köszönhető a napfény; és ha beborul, a saját érdemüknek mondják az esőt. Ez szakasztott mása a cirkuszi bohóc esetének, aki mélyen hajlongva köszöni meg azt a tapsvihart, amely a győztes versenybirkozónak szól.

Ha már a ruttkai szentkoronásoknál tartunk, nem hagyhatunk megemlést nélkül még egy dolgot. Saját külön sajtókarójukban keservesen jajgatnak nemes barnaék azon, hogy szövetségünk ruttkai helyiesoportjának megalakulásával aközül a 38 munkás közül, akiket sikerült hálójukba keríteniök, 31-en ismét kiléptek és szövetségünkhöz csatlakoztak. Jezsuita, kópmutató ábrázattal sópáncodnak a munkások „hálátlanságáról“ akik faképnél hagyják őket, pedig ők kenyeret adnak nekik; azután pedig piszkolódva támadják a mi szövetségünket, azt „uj alakulás“-nak nevezvén, végül pedig a nemzetközi szocializmus ördögét festik a falra.

Végezzünk velük röviden. Vegyék a nemesen barna urak tudomásul, hogy szövetségünk régibb, mint az ő tákolmányuk, hogy közel 70 helyiesoportja van és huszezer olyan tagja, akit nem kötéllal fogtak és nem erőszakkal tartanak vissza, hanem akik szent meggyőződéssel és önkéntes áldozatkészséggel tömörülnek a céltudatos és független szervezkedés zászlaja körül. Vegyék tudomásul, hogy a vasuti munkások fűtyülnek az ő nyögdecselésükre és nem hagyják magukat többé becsapni.

Mi viszont örömmel és büszkeséggel vesszük tudomásul, hogy a négyszáz ruttkai munkás közül csak hét akadt (heten uram, heten), aki bevette a szentkoronás maszlagot.

Ami végül a szocialista rémfestést illeti, hát manapság csak vénasszonyok, szamarak és — szentkoronás lovagok ijednek meg tőle. Mi nem!

A szentkoronások önvallomása.

Százsor megmondtuk már, hogy olyan szövetségben, amelyben a vasuti munkások közvetlen előljároi ülnek, amely tömve van hivatalos pasákkal, sosem láthatunk olyan szövetséget, amely a munkások érdekeinek megóvására alkalmas volna. Százsor megmondtuk már, hogy a szentkoronás-szövetség csak arra való, hogy bizonyos osztályérdek istápolásán kívül kerékkötője, megbénítója, gátja legyen minden oly egészséges mozgalomnak, mely a vasuti munkások érdekeinek megóvására törekszik, mely a munkások ezreit egyesíteni akarja.

Igen nagy szanárság volna, azt hinni, hogy a vasuti munkásság a szentkoronás-szövetségben találja meg azt a szövetséget, mely az ő érdekeiért lelkesül és küzd éjjelnappal. Mi jól tudjuk, hogy eme szövetségben éppen azok az urak ülnek, akik ellenséges indulattal viseltetnek a vasuti munkásság szervezkedési mozgalma iránt, akiknek fáj a munkásság öntudra ébredése, akik a munkásságot a fegyelven ezer szálaival akarják a mostani nyomoruság igájához leköttözni, hogy ne mozdulhasson, akik a munkásoknak a szövetségbe való becsalogatásával ugyanezt a célt akarják szolgálni. Mindazokat az urakat, akik úgy társadalmi, politikai vagy hivatalos szereplésük révén a vasuti munkásság címeres ellenségeinek ismerünk, megtalálhatjuk a szentkoronás-szövetségben egytől-egyig.

Mit várjunk hát az ilyen szövetségtől? Lehet-e öntudatos, önérzetes, a saját érdekeivel törődő, munkástársai jövőjeért egyesült erővel küzdő munkás tagja ennek a szövetségnek?

Nem és ezerszer nem!

Mi ezt hirdettük mindig és az urak ezt mindig tagadták. Örülünk, hogy végre ők maguk is beismerik a „Magyar Hírlap“ e hó 12-én megjelent számának „Vasutasok érdeke“ című rovatában, ahol a szentkoronás-szövetségről és annak kerületeiről ők maguk így irnak:

„A jelenlegi kerületek elnökei nagy részben hivatali főnökök, akikben akarattal is megvan bizonyos előbbre való törekvés a szolgálat terén és ami különösen perhorreszkálható a hatalom, a kerületeknek kényük szerint való vezetésére.“

Ezt az önvallomást tudomásul vesszük, leszögezzük. Ne feledjük, hogy ezt az őszinte vallomást maguk a szentkoronás-szövetség emberei, kolomposai tették, akik a „M. H.“-ban a vasutas rovatot szerkesztik. Most csak arra kérjük őket, hogy mindazt, amit a szentkoronás-szövetségről irtunk, ha már nekünk nem hitték el, higgyék el legalább — maguknak.

Megszólt a siketnéma.

Dehogy is szakadt vége a csudák korszakának! Történnek még manapság is csudák és jelek. Ime: megszólalnak a siketnémák. Egyelőre csak az egyik a kettő közül. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő urtól a következő levelet kaptuk:

A Vasuti Munkások Országos Szövetsége tekintetes központi vezetőségének VII., Rottenbiller-utca 5. sz. Budapest.

A vasuti munkások és kinevezett alkalmazottak nagygyűlése nevében ezen nagygyűlés tisztelt elnöksége által mult hó 10-én kelt levélben hozzám intézett kérdésre nagymérvű elfoglaltságom és többszörös távollétem miatt csak most válaszolhatok.

Lengyel Zoltán képviselőtársam beszédét a munkások ellen irányuló támadó célzat saját nyilatkozata szerint nem vezette. Minthogy a maga meggyőződésének mindenki a legilletékesebb tolmácsa, nem érezhetem magam feljogosítva, hogy ezen nyilatkozat után a képviselőházban elmondott beszéd értelmezésével foglalkozzam.

A magam részéről mindig azt óhajtottam, hogy az összes magyar vasutasok egy erős szervezetben egyesüljenek, mert az én igénytelen felfogásom szerint mindaz a demokratikus, nemzeti, állami és szociális érdek, amely a vasutasok megelégedéséhez ftizódik, csak az összes erők egyesítésével nyerhet igazán sikeres védelmet. Hogy ez az egységes szervezkedés meg nem történetelt, azt őszintén sajnálom, de ez távolról sem jelenti, hogy az egyesülési szabadság csorbitását avagy már megalakult külön szervezetek feloszlására irányuló bármily törekvést helyeselnék. Kényszereszközök alkalmazásával vagy a szabadságjogok korlátozásával azt az eredményt, amelyet csak a felmerült sajnálatos ellentétek testvéries türellemmel való eloszlása biztosíthatna, elérni ugyanis lehetetlen, de erőszakolni alkotmányos országban nem is tanácsos, nem is szabad.

Vajha a kölcsönös megértés az érdekek azonoságának felismerésére és a szilárd összetartás szükségének a belátására bírná az összes magyar vasutasokat.

Budapest, 1906 szeptember hó 13-án.

Tisztelettel

dr. Bakonyi Samu,

országgyűlési képviselő,

a Magyar szent-korona országos vasutas szövetségnek egyik ügyésze.

Nyilvánosan intéztük Bakonyi urhoz a kérdést, joga van tehát arra, hogy a válasza is eljusson a nyilvánosság elé. Leközlöttük tehát szíves szóra.

Megjegyzésünk kevés van ehhez a levélhez. Feltűnik mindenképp, hogy olyan későn, másodszori megreklamálásra méltóztatott a képviselő urnak az általa „ügyészelt“ vasutasok ezreinek levelére válaszolni. Feltűnik továbbá, hogy milyen kecses prókatori fordulattal bujlik ki Bakonyi az alól a kényszer alól, hogy képviselő- és ügyésztársát, Lengyel Zoltánt elítélje. Lengyel Zoltán világosan, minden kétséget vagy félreértést kizáró módon követelte, hogy a kormány a vonatkozású szervezkedését tiltsa meg és hogy a munkásokat kényszerítse az ugynevezett „nagy“ szövetségbe. Bakonyi ur ezt nem hiszi el. Mert később, amikor a körmére koppintottak, Lengyel Zoltán tagadott. Ügyvédi praksisában valószínűleg jobban tudja értékelni Bakonyi ur a gonosztevők tagadását.

Hogy jobban szeretné Bakonyi ur az

összes vasutasokat egy táborban látni, azt elhiszszük. Jómagunk is szívesebben látnánk az egy táborban való tömörülést. De nekünk magyarázza ezt Bakonyi ur, hanem jóbarátainak, a szentkoronás szövetség alapítóinak és vezetőinek, akik tudatosan csinálták úgy a szövetségüket, hogy a munkások kinrekedjenek és akik most úgy vezetik, hogy a jobbérzésű vasutasok tömegesen menekülnek. Vagyis menekülnének, ha a hivatalos levonás „kényszere és erőszaka“ ott nem tartaná őket.

Azt végül tudomásul vesszük, hogy Bakonyi a vasutasok szervezkedési jogát nem tartja csorbitandónak. És egyenesen odacimezzük ezt a kijelentést Lengyel Zoltán címére. Vegye ő is tudomásul. De elvárjuk és reméljük, hogy ez Bakonyi urnak nemcsak magánvéleménye, ugyszólván házi használatra szolgáló meggyőződése, hanem nyíltan kifejezést fog neki adni, ha kell a képviselőházban is.

Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő, a demokraták vezére, Achim András hallatlan politikai lemeszárlása után az egyetlen magyar ellenzéki képviselő, aki annakidején olyan izzó védelmet mondott az agitáció szabadsága mellett, mikor fog végre felelni a szabadságjogokban veszélyeztetett vasutasok kérdésére?

A Konzumból.

(A felügyelő bizottság nyilatkozata.) A Fogyasztási Szövetkezet felügyelő bizottsága a zsirondista rágalmakkal szemben a következő nyilatkozattal fordul a nyilvánosság elé:

A máv. alkalmazottai fogyasztási szövetkezetének ügyeiről ismételtelen olyan téves közlemények láttak napvilágot, amelyek valóságuk esetén alkalmasak lennének szövetkezetünk hitelének és jó hírnevének megtartására. Legutóbb a debreceni új áruaktár felállításáról jelentek meg olyan hírek, amelyek az igazgatóságot a tartalékalap jogosulatlan felhasználásával, sőt az alapszabályok meghamisításával vádolják. A felügyelő bizottság a vádak alapos vizsgálat tárgyává tette és a maga részéről a leghatározottabban kijelenti, hogy mindkét vád teljesen alaptalan. Az igazgatóságnak e tárgyban 1906. évi június hó 13-án hozott határozata szerint a zólyomi és debreceni árudák felállítására szükséges kiadások, ha azok a forgatókéből nem eszközölhetők, ideiglenesen a tartalékalapból kölcsönképpen fedezendők. Tényleg azonban a tartalékalap nem vétetett igénybe, mert az összes eddigi kiadások a folyószámlán elhelyezett pénzkészletből fedeztettek. Hogy a tartalékalap teljesen érintetlen, az kétségtelenül megállapítható. Tudniillik az 1905-ik évi mérleg szerint a tartalékalap 121.400 koronát tett ki, amely 116.240 kor. 50 fill. névértékű 4%-os magyar koronajáradékban van a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál elhelyezve, amely intézet kezeli a szövetkezet segélyalapját és a személyzet által letett biztosítékoknak megfelelő értékpapirokat is, a jelzett mérleg szerint összesen 156.937 korona értékben. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank terézvárosi fiókjának a mult hó 23-án kelt hivatalos értesítése szerint ezen három rendbeli betét összege 155.700 koronát tesz ki, így azzal a megjegyzéssel, hogy a mutatózó 1237 kor. különbözet a személyzet biztosítékai körül észlelhető hullámszabályból állott elő, megállapított, hogy az áruaktárak telkeinek vételárára, nagy építkezési költségeire a tartalékalapból egyáltalán semmi sem fordított.

Az alapszabályok állítólagos meghamisításának vádjával szemben a felügyelő bizottság kijelenti, hogy az alapszabályok 10. §-ának módosítására nézve az igazgatóság az idej közgyűlés elé a következő indítványt terjesztette:

„Az alapszabályok 10. §-ának második bekezdése következőleg módosítandó: „A mutatózó üzleti felesleg visszatérítésre, a tartalékalap gyarapítására és az üzletrészek kamatozására fordítandó, de ez a kamatozás

az üzletrészek 4%-át meg nem haladhatja.“ Ez az indítvány nem titokban történt, az igazgatóság ülésén szabályszerűen tárgyalatott és mint az 1906. évi április hó 22-én tartott közgyűlés elé terjesztett évi jelentés 6. lapján olvasható, az indítványozott szöveg mellé kinyomatta a régi szöveget is, úgy, hogy a kettő közötti különbséget mindenki világosan láthatta, a javasolt módosítást a közgyűlés szavazás nélkül, egyhangulag elfogadta, minek folytán a módosított alapszabályok a kereskedelmi és váltótörvényeséknél tudomásulvétel és bejegyzés céljából annak rendje és módja szerint be is mutattak.

Ha tehát a bíróság a módosítást tudomásul veszi, az új 10. §-ból a tartalékalap rendeltetését kifejező mondat csakugyan ki fog maradni. Addig azonban a régi, 1896-ban megállapított alapszabályok vannak érvényben, amelyek ellen, mint a fentebb elmondottakból kitűnik, senki sem vétett. A tartalékalapot pedig az új alapszabályok szerint sem fenyegetheti semmiféle veszedelem, mert annak minden külön megjelölése nélkül is csak az előre nem látható veszteségek fedezése lehet a rendeltetése, amelynek külön meghatározása az alapszabályokban éppoly kevésbé szükséges, mint ahogyan ezt a külön meghatározást maga a törvény is teljesen feleslegesnek tekintette. Látnivaló mindezekből, hogy a virágzó intézet ezuttal is csak a könnyelműen vádaskodó rosszakarat céltáblája volt. A felügyelő bizottság a fentiek alapján a vádat alaptalannak találván, a további eljárást beszüntette.

Az igazság érdekében kérjük a tisztelt szerkesztőséget e sorok közzétételére.

Budapest, 1906 szeptember 15.

Tisztelettel

a Máv. Alkalmazottai Fogyasztási Szövetkezet felügyelő bizottsága:

Komlós Manó s. k.,

felügyelő bizottsági elnök.

Pásztly Károly s. k., Iváncsics Flórián s. k.,

felügyelő bizottsági tagok.

Vasutassors.

A vasuti szolgálat mártírjainak hosszú névsora e héten megint gyarapodott.

Marosvásárhelyről jelentik: Miklós Ferenc vasuti málházó a vasuti állomás pályatestén tolatás közben átment, miközben egy teherkocsi elütötte és szörnyet halt.

A milánói nemzetközi kongresszus.*

A közlekedési alkalmazottak nemzetközi szövetségének V. kongresszusa július 25—28-ig tartatott meg Milanóban. A kongresszus az olasz vasutasok házának pompás nagy tanácskozó-teremben tartotta üléseit. 25-én délelőtt 10 órakor nyitotta meg Jochade, a szövetség elnöke a kongresszus első napi ülését.

Rövid vita után megállapította a kongresszus az ügyrendjét és kimondta, hogy naponként reggel 7 órától délután 1-ig megbeszélés nélkül tanácskozik. A kongresszus vezetésére megválasztották elnöknek: Zampiga (Genua), az olasz tengeri hajósok közlönyének szerkesztője és Brodecky (Prága), a cseh vasutas-lap szerkesztője, jegyzőknél: Jochade (Hamburg) és Himpel (Berlin), a közlekedési munkások szövetségének titkára.

A napirend a következő pontokból áll:

1. A kongresszus megalakulása.
2. A központi vezetőség jelentése. (Előadó: Jochade.)
3. Az ellenőrző bizottság jelentése.
4. Taktikánk gazdasági küzdelmeknél:
 - a) Sztrájkoknál és kizárásoknál. (Előadó: Döring.)
 - b) Bojkottnál. (Előadó: Müller.)
 - c) A vasutasok gazdasági küzdelmei. (Előadó: Tomschik.)
 - d) A hajósoknál. (Előadó: Müller.)

* Anyagtorlódás folytán csak most közölhető.

5. A foglalkozási statisztika.

6. Indítványok.

7. Választások.

A napirend megváltoztatására vonatkozó több indítványt elvet a kongresszus, egyebek között *Branconi*-nak, az olasz vasutas-szövetség (*Riscatto*) titkárának azt az indítványát, hogy foglalkozzék a kongresszus azzal, nem lehetne-e éveken át alapot gyűjteni, amelynek segítségével általános vasutas-mozgalmat lehet indítani.

Következik a napirend második pontja, a *Központi vezetőség jelentése*, amelyet *Jochade* terjeszt elő. A részletes jelentés az egyes országok szervezkedéséről számol be, amelyek mind örvendetes haladásról tesznek tanúságot. A nemzetközi szövetséghez mind több szervezet csatlakozik, legutóbb csatlakoztak a francia vasutasok és hajósok, az amerikai vonatvezetők, akik 38.000-en vannak szervezve. A nemzetközi szövetség taglétszáma 20 hónap alatt 77.672-ről több mint 300.000-re gyarapodott.

A szövetség az utolsó esztendőben 19.175-32 márkát vett be, kiadása 16.680-25 márka, pénztári maradvány tehát 2495-07 márka. Részletesen felsorolja az előadó, hogy az egyes országok szervezeteit, amelyek harcban állottak, mi módon és mennyivel segítette a nemzetközi szövetség. Az összehasonlításra való lelkes buzditással végezte az előadó beszámolóját.

Ezután a beérkezett üdvözlő táviratokat olvasták föl, közöttük a *magyarországi szervezett vasuti munkásokét*, amit nagy lelkesedéssel fogadott a kongresszus.

A központi vezetőség jelentése kapcsán felszólal:

Pfeifer Sándor (magyarországi szervezett vasutasok kiküldöttje) és beszámol a magyarországi vasutasok szervezkedéséről. Felsorolja azokat a küzdelmeket, amelyeken keresztülmentek, míg megerősíthették szervezeteiket. A céltudatos szervezkedés megindító és előharcosai a vasuti munkások. A hivatalnokok vezetése alatt is alakult egy szövetség, amely azonban hivatalos, felülről dédelgetett szövetség, amely teljesen távol áll az osztálytudattól és nemzetközi szolidaritástól, tehát nem tarthat rá igényt, hogy a többi országok vasutasai egyenrangú szervezetnek ismerjék el. (*Általános helyeslés.*) A vasuti munkások szervezete nagy áldozatok és nehéz harcok után most már annyira megerősödött, hogy három lapja van, a *Magyar vasutas*, *Fachblatt der Eisenbahner* és *Horvatski Zeljeznicar*, a szervezetnek pedig ezidő szerint 15.000 tagja van. A magyar szervezett vasutasok testvéri érzéseit tolmácsolja és annak a reményének ad kifejezést, hogy a magyar vasutas-szervezet is csatlakozik a nemzetközi szövetséghez. (*Éljenzés.*)

Ezután a *járlék felemelésre* vonatkozó indítvány került vita alá, amely a központi vezetőség jelentésében foglaltatott. Eddig a vasutasok negyedévenként 3 fillért fizettek minden tag után, a többi közlekedési szakmák 6 fillért. Most az az indítvány, hogy a vasutasok járuléka emeltessék fel 4 fillérré, a többi maradjon 6 fillér.

Guérard (Franciaország, vasutas) a járulék felemelése ellen van. Amugy is újabb szervezetek csatlakoznak a szövetséghez, a bevételei tehát önként növekedett.

Branconi (Milano), *Carosini* (Genua), *Perez* (Spanyolország) szintén a felemelés ellen érvelnek.

Lindley (Svédország) pártolja a járulékemelést, mert csak úgy felelhet meg hivatásának a nemzetközi szövetség, ha elegendő anyagi eszközök felett rendelkezik.

Müller (Hamburg) hosszasan és nagy sikerrel száll sikra a járulékemelés mellett. Arról van szó, hogy életképes, erős és áldást hozó legyen-e a nemzetközi szövetség vagy pedig csak árnyéka egy erős szervezetnek.

Tomschik (Ausztria) nagy tüzrellellene beszél a járulékemelésnek. Temperamentumos beszédét azok is élvezettel hallgatják, akik fejtegetésével nem értenek egyet. Híve

a nemzetköziségnek, amíg nem kerül sokba. (Derültség.) Szervezetének 45.000 tagja van, itt tehát nagy összegről van szó.

Harms (Németalföld) csatlakozik *Tomschik* szavaihoz. Köszönetet mond a német szövetségnek, amely a németalföldi vasutasokat a sztrájk alkalmával hathatósan támogatták.

Felkiáltások: Ezért kell a járulékelemelés! *Branconi* indítványára a vitát erről a kérdésről egyelőre félbeszakítják.

Brodecky elnök indítványozza, hogy a kongresszus táviratilag üdvözlje a magyarországi szervezett vasutasokat sikeres szervezkedésükhöz és további kitartó munkára buzdítsa.

Az indítványt a kongresszus egyhangulag elfogadta, mire az első nap tanácskozásait berekesztették.

(Folytatjuk.)

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményel.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

A Déli vasutasok emlékirata.

A Déli vasut magyarországi vonalain alkalmazottak augusztus 5-én és 6-án megtartott országos értekezletének megbízásából vasárnap, e hó 16-án vitte fel a kijelölt küldöttség a Déli vasutasok emlékiratát a Déli vasut magyarországi üzemigazgatóságának.

A hattagu küldöttséget *Fellner Béla*, Szövetségünk másodelnöke vezette és *Franschitz Adolf dr.* igazgató fogadta.

Az emlékirat átadása kapcsán *Fellner Béla* tagtársunk rövid beszédben felhívta a Déli vasut igazgatóságának a jóindulatát az emlékiratban foglalt jogos, méltányos és a mai megélhetési viszonyokat tekintve, a lehető legszerényebb mértékre leszállított kívánásokkal szemben.

Franschitz igazgató ur az emlékiratot átvéve, megígérte, hogy az igazgatóság azt figyelemmel fogja áttanulmányozni és — mint a multban — a jövőben is gondoskodni fog arról, hogy az alkalmazottak jogos kívánásai a körülményekhez képest kielégítést nyerjenek. Azonban előre is figyelmezteti az alkalmazottakat, hogy miután a társaságnak Ausztriában is nagyon sok az alkalmazottja és ezekre is tekintettel kell lenniük, az emlékirat lelkiismeres áttanulmányozásán túl egyelőre semmi irányban sem tehetnek kötelező ígéretet.

Franschitz ur azután még sorban megkérdezte a küldöttség tagjait, akik *Fellneren* kívül valamennyien Dv. alkalmazottak, hogy hogyan hívják őket és hol van a szolgálati helyük. Mielőtt a küldöttség távozott, *Fellner* újólág rámutatott az emlékirat sürgős voltára és kijelentette, hogy a küldöttség abban a reményben távozik, hogy jogos kívánásai az alkalmazottaknak teljesednek.

*

A memorandum átadásának volt egy jellemző és több irányban tanulságos esete. Az országos értekezlet többek között *Stark* Illés főkalauz tagtársunkat, a sziszeki kiküldöttet is beválasztotta a küldöttségbe. *Stark* azonban nem kapott szabadságot és erről értesítette a központi vezetőséget, amely nyomban eljárt a Déli vasut igazgatóságánál. Hogy milyen eredménnyel, az kitűnt a küldöttség tisztelgésénél.

Amikor *Franschitz* igazgató a küldöttség egyes tagjaival beszélgetett, megkérdezte, hogy hol van a sziszeki kiküldött? *Fellner* azt felelte — teljes jóhiszeműséggel —, hogy a sziszeki kiküldött nem kapott szabadságot, mire *Franschitz* meglepetten jelentette ki, hogy ez nem lehet, hiszen mihelyt Szövetségünk központjától a szabadság megtagadásáról értesült, rögtön táviratilag el-

rendelte a szabadság megadását, egyszersemind a gyorsvonatra szóló szabadjegyet.

Amikor a küldöttség távozott, kapott csak hírt arról, hogy *Stark* tagtársunk az igazgatóság intézkedésére csakugyan megkapta a szabadságot, de a huzavona folytán csak megkésve érkezett meg a fővárosba. *Fellner* másodelnök és *Stark* külön felmentek azután *Franschitz* urhoz, hogy a történeteket elreferálják.

Ennek az esetnek a sok tanulsága közül csak azt az egyet emeljük ki, hogy a Déli vasutnál is épp úgy akadékoskodnak egyes szolgálati főnökségek az alkalmazottak szervezkedése körül és éppen olyan vakmerően tiporják lábball az alkalmazottak jogait, mint a Máv.-nál. Es — mint lapunk más helyén olvasható — a Déli vasutnál is a Szentkoronás-szövetségnek a hálójába akarják ezzel a gyűlöletes hajszával az alkalmazottakat behajszolni. Persze, csekély eredménnyel.

Déli vasutasok! Lépjetek be egytől-egyig a Vasuti Munkások Országos Szövetségébe! Csak így biztosíthatjátok a benyújtott emlékirat sikerét!

Pályázati hirdetés. A Vasuti Munkások Országos Szövetsége tagjai számára *jelvényt* kíván készíttetni. E szövetségi jelvény rajzának az elkészítésére ezennel pályázatot hirdetünk.

A szövetségi jelvény tetszetős alaku legyen és tartalmaznia kell a szárnyas kereket, két egymásba fogott kezét és a következő betűket: V. M. O. Sz. (Horvát tagjaink részére készülő jelvényen: Z. S. Z. R.)

Felszólítjuk szövetségi tagtársainkat, hogy készítsenek tervrajzokat és 14 napon belül küldjék be a központ címére.

A központi vezetőség.

Beszámolók.

Zám. Folyó hó 9-én Zámon befizetőhely alakult. Az alakításon *Zsilinszki Ferenc* munkástárs vett részt Piskiről, ki, miután a szövetség célját és hasznát megmagyarázta s kifejtette, hogy miért szükséges a szervezkedés, az ott jelenvolt munkástársakat felkérte, hogy bizalmiférfit válasszanak. *Erre Korozs János p. f.* munkást választották meg.

Zágráb. Szeptember 2-án *Károlyváros*on, 9-én pedig *Varasdon* vasutas munkásgyűlés volt. *Károlyváros*on *Györi* és *Frankovič*, *Varasdon* pedig szintén *Györi*, továbbá *Živič* munkástársunk ismertették a szervezkedés célját és hasznát.

Az ifju indiai helyi szervezet szeptember 2-án *Karloára* gyűlést hívott egybe, mely igen jól sikerült. A megjelent 49 munkástársunk nagy lelkesedéssel jelentette ki, hogy belép a Vasuti Munkások Országos Szövetségébe. Elhatározták egyszersemind, hogy szeptember 16-án *Karloán* egy nagyobb szabású gyűlést fognak tartani, melyre a közel fekvő állomások munkásait és kinevezett alkalmazottait is meg fogja hívni.

Munkástestvéreink, csak előre! Az ut, amelyen megindultatok, a szabadság- és boldoguláshoz vezet. *Vanicsék Gyöző.*

A helyicsoportok közleményei.

Budapest, Északi helyicsoport. A helyicsoport állandó helyisége X., Hungária-körut 289, a volt Tobnár-féle vendéglőben van. A helyicsoport vezetősege felhívja a tagokat, hogy minél gyakrabban látogassák a helyiséget.

Nagyvárad. A nagyváradi helyicsoport helyisége *Halász-utca 14. sz. alatt*, az Adler-féle házban van. Hivatalos óra minden vasárnap délután 3-5 óra között. Taggyűlés minden hó első vasárnapján. Panaszfölvétel minden hivatalos óra után.

Kolozsvár. Szövetségünk kolozsvári helyicsoportja e hó 29-én, az „Összhang” helyiségében nyilvános vasutas-gyűlést tart, melyre az összes kolozsvári vasutasok ezuton is meghívotnak.

